

Bijlage HAVO

2014

tijdvak 1

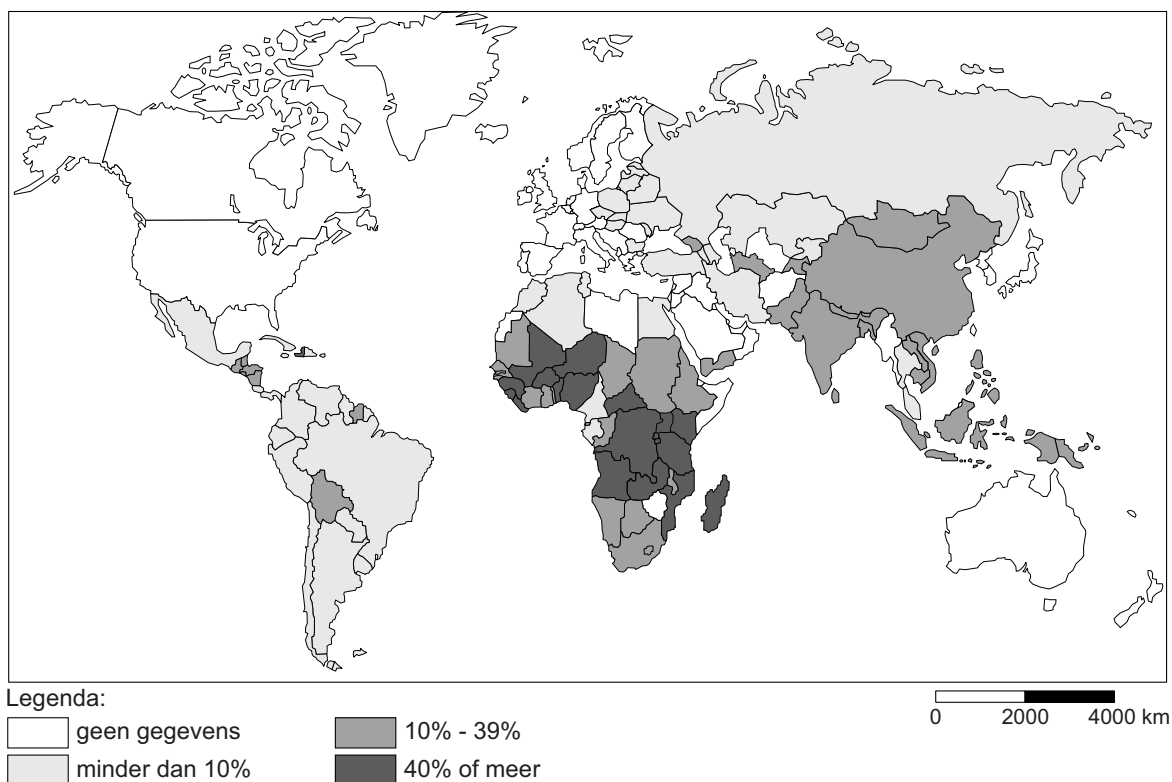
aardrijkskunde

Bronnenboekje

Opgave 1 – De millenniumdoelen

bron 1

Percentage van de bevolking dat minder dan \$ 1,25 per dag te besteden heeft (in 2011)

vrij naar: www.millenniumdoelenatlas.nl

bron 2

Aantal mensen dat minder dan \$ 1,25 per dag te besteden heeft
(in 2011)

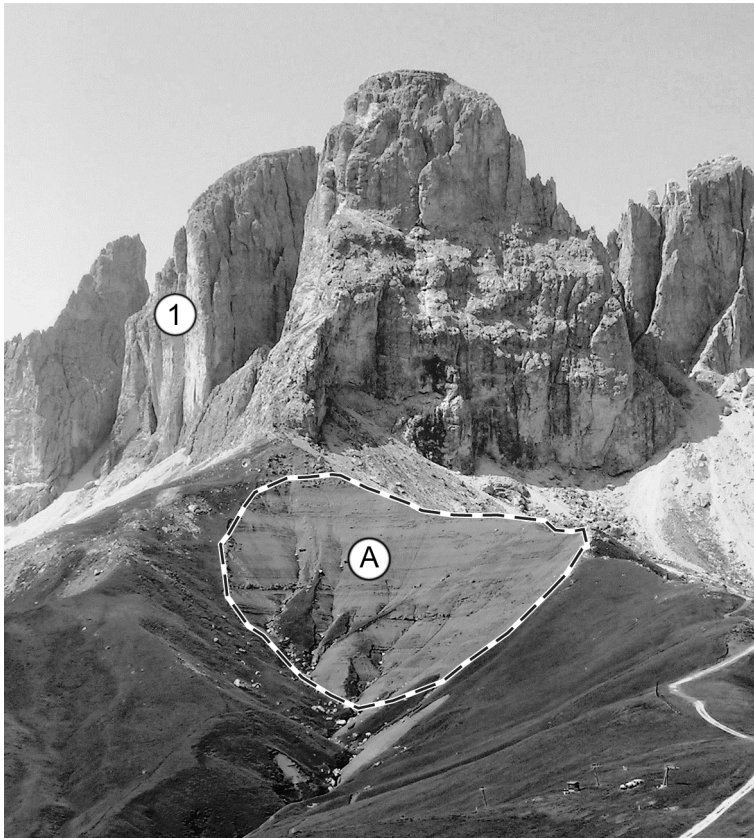

vrij naar: www.millenniumdoelenatlas.nl

Opgave 3 – De Dolomieten

bron 1

Bergtop in de Dolomieten

bron: Cito

Opgave 4 – Landdegradatie in Turkije

bron 1

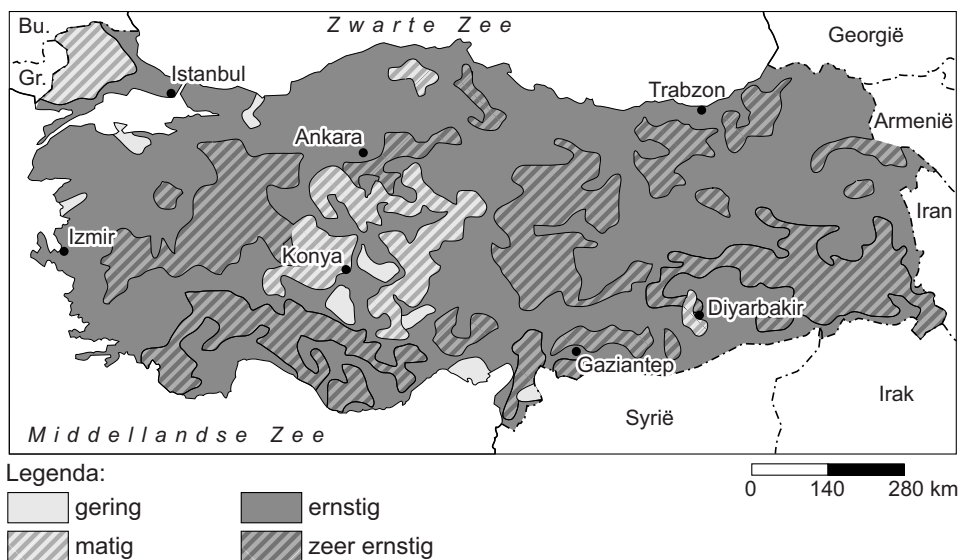
Landschap in Turkije

bron: Ministry of Environment and Forestry of Turkey, Turkish National Action Program on Combating Desertification, Ankara, 2006

bron 2

Bodemerosie in Turkije

vrij naar: <http://www.unccd.int/actionprogrammes>

Opgave 5 – De Grasbergmijn in Papua

bron 1

De Indonesische provincie Papua (op het eiland Nieuw-Guinea) is rijk aan delfstoffen. De Grasbergmijn heeft de grootste goud- en koperreserves van de wereld. Het Amerikaanse mijnbouwbedrijf Freeport-McMoRan is voor 60 procent eigenaar van deze mijn. Met de modernste machines worden de ertsen uit de open groeve gehaald. Het fijngemalen kopererts wordt vermengd met water en via pijpleidingen naar de haven van Timika vervoerd. Vandaar wordt het naar smelterijen elders in de wereld verscheept.

Bij de Grasbergmijn werken ongeveer zesduizend mensen, waaronder slechts een paar honderd Papoea's, de oorspronkelijke inwoners van Nieuw-Guinea. De meeste van deze werknemers uit Papua wonen in Tembagapura en de snelgroeiende havenstad Timika. Zij hebben daar nu onder andere de beschikking over een eigen ziekenhuis, scholen en een winkelcentrum. De Amerikaanse medewerkers wonen in een bewaakte luxueuze buitenwijk van Timika. Papoea's die vanwege de mijnbouw uit hun oorspronkelijke woongebied werden verdreven, wonen nu in een krottenwijk ten noorden van deze stad.

vrij naar: <http://www.infomine.com/minesite>

bron 2

Papua

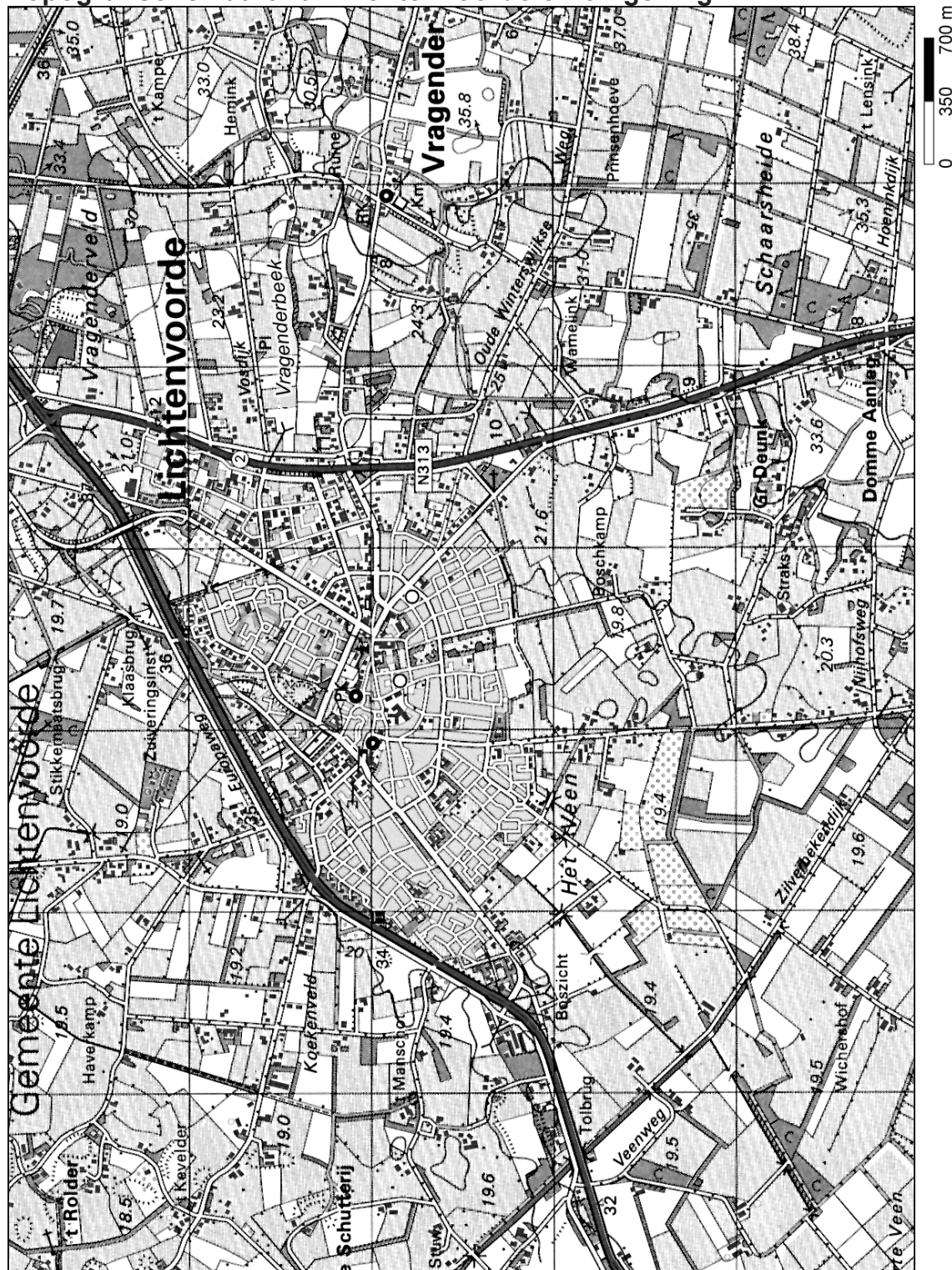

vrij naar: akrockefeller.com

Opgave 7 – Wateroverlast in de Achterhoek

bron 1

Topografische kaart van Lichtenvoorde en omgeving

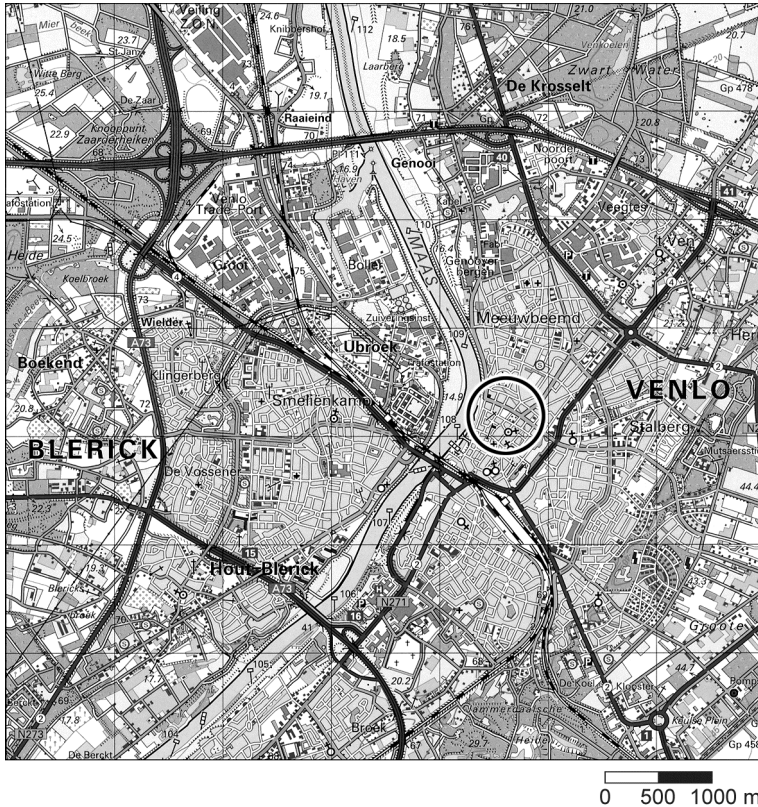

bron: Grote Topografische Atlas van Nederland, deel 3, 1997

Opgave 8 – Wonen en winkelen in de binnenstad van Venlo

bron 1

Ligging van de wijk Q4 in Venlo

bron: Grote Topografische Atlas van Nederland, deel 4, 1997

bron 2

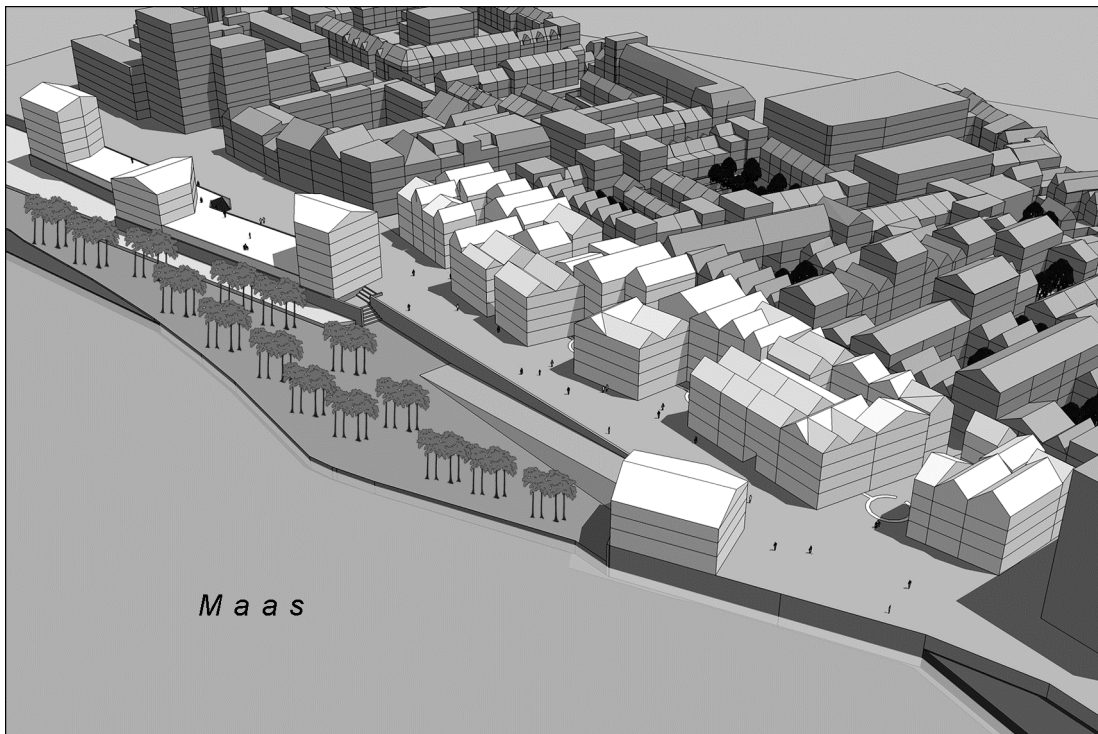
Q4: Binnenstedelijk wonen in een culturele omgeving

De wijk Q4 (vierde kwadrant van de binnenstad van Venlo) werd in de Tweede Wereldoorlog grotendeels verwoest tijdens een bombardement. De wijk werd weer opgebouwd. Rond 1980 was het een wijk met ernstige drugsproblematiek. De wijk stond met de 'rug' naar het water gekeerd. Door aaneengesloten bebouwing en een drukke Maasboulevard was de rivier vanuit Q4 moeilijk bereikbaar. De gemeente Venlo wil dat Q4 in 2015 een binnenstedelijke woonwijk is die het centrum van Venlo vergroot en aantrekkelijker maakt. De verbinding met de Maas wordt versterkt. Er komen winkels en een gevarieerder aanbod van woningen (gerenoveerd en nieuw, huizen en appartementen, koopwoningen en huurwoningen). Aan de Maaskade komen appartementenblokken met op de begane grond ruimte voor horeca.

vrij naar: www.Venlo.nl/gemeente_en_beleid

bron 3

De situatie in Q4 voor en na herontwikkeling

De witte blokken op de onderste afbeelding geven nieuwbouw weer.

vrij naar: Gemeente Venlo - Q4, januari 2008